

ACC. NR M. 14148:1-5.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Harald Malmgård, Lund*
Härad: *Ö Göinge* Berättare: *Arvid Kore*
Socken: *Bråby* Berättarens yrke: *Pastor (inom Bibeltrognas Yrkes)*
Uppteckningsår: *1955* Född år *1894 i*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Religiösa familjeföremål. s. 1-5.

RELIGIÖSA FAMILJEFÖREMÅL.I. PRYDNADSFÖREMÅL.

1. Broderiarbeten: om äger, ägt eller sett (var? hos vem? vem tillverkat?) broderiarbeten med religiösa motiv, som hängkläden med bibliska figurmotiv, stolsdynor med sådana motiv, hängkläden med texter, märkdukar (flickorna fick förr ej sällan tillverka provdukar i skolan, korsstygnssdukar, de äldsta kända dukarna med bibliska motiv), bibelspråksdukar. Placering i hemmet?
2. Bibelkorgar och kartongtryck med bibelspråk: om äger, ägt eller sett etc. Varifrån fick man sådana föremål? Hur användes bibelkorgen?
3. Krucifix: placering? gammalt bruk?
4. Taylor och reproduktioner: även kort, om uppställda i hemmet och med religiös karaktär.
5. Kristusbilder av gips eller liknande: ex. Thorvaldsens Kristus. Särskild användning, ex. vid dödsfall i likrummet eller vid utfärdsandakt?
6. Julkrubbor: hur länge varit i bruk? hur länge står den kvar efter jul? allmänt bruk? vilka har julkrubbor? etc. Utseende? Noggrann beskrivning! Vem ordnar julkrubban?
7. Fotografier: prästfoton (vilken präst? hur kommit över? plats i hemmet?) konfirmationsfoton? uppsatt var?
8. Minnestavlor: hur länge brukats? beskrivning? vem förfärdigade? plats i hemmet?
9. Andra föremål som eldskärmar med bibliska motiv? om ägt, eller sett etc.

II. BIBEL OCH PSALMBOK.

10. Familjebibel: ärvdes? särskild plats? när användes? funnits i vilka hem? i ert eget hem? när köptes? anteckningar i den? vad för slags anteckningar? Exempel! När fördes dessa anteckningar in? Om familjebibel med anteckningar påträffas, sök om möjligt skriva av alla anteckningarna, gör skiss över anordningen osv.
11. Psalmboken: särskild plats? anteckningar i den? Använts vid gemensam andakt i hemmet?
12. Andra religiösa böcker.

III. SÄRSKILDA ANORDNINGAR I HEMMET.

13. Hemaltare: sett var? beskrivning! användning? gammalt bruk? var samlats till gemensam andakt i hemmet?
14. Bönevrå: anordning? användning?
15. Levande ljus: när förekommer? vid minnesdagar? Alla helgons dag i hemmet?
16. Missionssparbössor och liknande: var har de sin plats i hemmet? vilka hem har sådana?

IV. MUSIKINSTRUMENT.

17. Orgel: var sin plats, när användes (vid husandakt?)..
18. Psalmodikon: d:o
19. Andra musikinstrument med religiös användning.

V. DOP OCH VIGSEL I HEMMET.

20. Anordning vid hemmadop: skål? tända ljus? plats?
21. Vigsel i hemmet: brudmattor? vigselpallar? köpts eller tillverkats? altaranordning? levande ljus?

VI. BLÖMMOR.

22. Brukade man ha palmer inomhus och hade i så fall detta bruk någon särskild innebörd?

ACC. N:R M. 14148: /.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

I. PRYDNADSFÖREMÅL

1. Broderiarbeten av det slaget har blivit omodernt. Dom har tagit ner dom. Jag kan nog inte minnas några särskilda språk heller. Förr var det mycket sådant, som såldes på syföreningsauktionerna.
2. Bibelkorgar finns allt ganska allmänt, men det har blivit mindre av det också. Förr hände det att dom broderade korgar och skrev bibelspråken. De har använts mera tillfälligtvis, vid särskilda tillfällen, när dom behövde det.
3. Krucifix är inte så många man ser. Men det är nog mera tillfälligt, att de inte användes.
4. Religiösa tavlor är däremot ganska vanligt. Motiven varierar betydligt överallt. I de flesta fall köper man nog sådant genom bokhandlarna.
5. Ja, det kan man nog se någonstans, men det är inget allmänt förekommande.

ACC. N:R M. 14148:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

6. Julkrubbor finns inte mycket. Ja, jag kan nog säga, att det är synnerligen sällsynt. I så fall är det någon liten pappsak i barnkammaren.
7. Det är så olika på olika platser. Det kan väl förekomma, men det var nog mer förr. De har nog plockat ner sådant med. Nu har de värdefullare saker. Det hänger väl ihop med det ökade välståndet.
8. För en 50 år sedan var de allmänna. Nu har de försvunnit. De finns väl kvar på något ställe här och där. Jag tror nog dom har och haft det mera i de s. a. s. enklare hemmen.
9. Nej, det kan jag inte säga har funnits något.

II. BIBEL OCH PSALMBOK

10. Familjebiblar är ganska allmänt. Jag tror mycket så har dom fått dom som presenter. Ofta har dom allt gått i arv också. Men kan se från ett par tre

generationer tillbaka. Huvudsakligen skriver man bara in namnen på familje-medlemmarna. Men det har ~~av~~tagit det också. Något annat har jag aldrig sett antecknat. Nej dom är inte alls i användning. Det är dom för klumpiga till.

11. Nej, Bibeln har främsta platsen.

12. Och vid sidan om bibeln är det Rosenii dagbetraktelser. Jag vågar säga, att husandakt för hela familjen med läsning av en dagbetraktelse är allmänt bruk i våra kretsar.

III. SÄRSKILDA ANORDNINGAR I HEMMET

13. Hemaltare, nej, det finns inte alls.

14. Bönevrån är mycket sällan en bestämd plats. Och det talas inte heller om det hos oss. Jag vet inte något hem, där det finns.

15. Adventsljusstaken är vanlig. Mer allmän i Norsland. Där är det en gammal

ACC. N:R M. 14148:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

sed med fast kyrklig förankring. I övrigt används inte ljus i någon religiös tanke.

16. Missionssparbössor är ganska allmänt i bruk. Huvudsakligen är det för yttre missionen. Det läggs i dem både oregelbundet och mera regelbundet. Det varierar från hem till hem. Ofta har den en framskjuten plats. På sina ställen går den runt vid bjudningar.

IV. MUSIKINSTRUMENT

17. Orgel är det vanligaste. Den står där den får plats. Man kan nog inte i allmänhet placera den så att man kan samlas omkring den.

18. Psalmodikon var förr det. Jag minns det, men bara i användning för enskild förnöjelse. Nu står de som ett slags antikviteter.

I Blekinge finns en man, O. Appelros i Jämshög, han har två stycken, och han kan spela på dom. Han är 32 år och hade hjärnblödning i våras.

ACC. N:R M. 14148:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

19. Det beror på musikaliteten. Förrr hade man allt gitarr överallt men det har blivit omodernt och har inget anseende som instrument nuförtiden.

V. DOP OCH VIGSEL I HEMMET

20. Dop i hemmen förekommer rätt allmänt. Ett par ljusstakar skall det vara. Så tar man en skål, vad de har.

21. Bröllop är mest i kyrkan. I enstaka fall kan det vara i hemmet. Brudpallar, som gjordes för brudparet och sedan följde dem, var vanligt i Norrland, men från den här trakten känner jag inte till något sådant.

VI. BLOMMOR

22. Som symbol ? Nej, inte ett smul, någonstans!